

‘Брећни празници Три Јерарха и Брећења Господњег’

Свети Јустин Ђелијски

Градитељи душа људских...

Данас Света Црква слави Три Велика Светитеља, највећа међу великима – то су данашња Три Света Јерарха. У дивним богослужбеним молитвама данашњим они се називају „*верх учитељеј*“, врхунац учитеља: највећи степен учитељства, највише мудрости, највећи међу великима. Како су то они постали, шта се (то) десило са њима? Казује нам данашње Свето Еванђеље њихову душу: извршили су заповести Спаситељеве и зато постали велики у Царству Небескоме – ето њихове тајне. Живећи светим врлинама; живели су вером Христовом, љубављу, милосрђем, постом, молитвом, бдењем и свим тим они су себе уздигли изнад овога света. Постали не само учитељи људима, него Учители васељење, како их назива Црква. Велики Учители васељене. То јест, пронели су Еванђеље и Истину Господа Христа, пронели кроз овај свет не само међу људе, него међу Анђеле и међу сву твар.

Тако су они велики пред Богом. И опет у једној дивној молитви данашњој они се називају „*строитељи душа људских*“, стројитељи, градитељи, зидари душа људских. Како им то стоји, како ће они да граде душе људске? Граде помоћу светих врлина.

Градитељи душа! Шта они учинише од људских душа? Зашто је Бог створио душу? Бог је створио душу за Царство Небеско, Бог је створио душу за Вечни Живот. И они, учећи нас како да живимо по Еванђељу, они у ствари зидају бесмртне душе наше. Они су не само велики Учители, него су велики Молитвеници пред Богом. Они нам измољују од Господа силе и снаге да и ми можемо живети по Светом Еванђељу, да и ми можемо чинити еванђелска дела, да и ми можемо веровати еванђелском вером, љубити еванђелском љубављу, и смирени бити еванђелском смиреношћу. Све су то они прво изградили у себи и онда изградили у свима својим духовним потомцима, у које спадамо, хвала Богу, и ми садашњи хришћани. Они су Благовест Господа Христа пронели и проносе кроз наше душе и дају нам Божанске силе да том Благовешћу и ми живимо у овоме свету и да припремамо себе за живот у ономе свету, за Бесмртни Живот.

Јер где, ми нисмо саздани низашта мање него за Вечни Живот. А Вечни Живот, како се храни, како расте? Овако: Вечном Правдом, Вечном Љубављу, Вечном Истином. Свега тога има у Господу Исусу Христу и у Цркви Његовој, и све то нама даје, еда бисмо ми прехранили у овоме свету и у ономе свету душу своју вечном, Божанском храном. Јер ми тело хранимо земаљском храном, а душу, чиме хранимо? Душу хранимо небеском Истином – Христовом Истином; небеском Правдом Христовом Правдом; небеском Љубављу – Христовом Љубављу. Зато је наш посао на земљи врло одговоран и важан. Све што чиниш у ствари чиниш за вечност своју. Ти ниси никакав пролазник, ти си људско биће, ти си непролазан, створен си за вечност. Не зато да би живот твој на земљи трајао педесет, сто година, а онда у црве, у смрт, у гроб. Не! Господ нас је створио ради Вечнога Живота у ономе свету, а тај Вечни Живот почиње одавде са земље, почиње од Цркве Христове, од Еванђеља Христовог.

Свети Григорије Палама

Видите ли како је Творац и Господар Закона у свему био послушан Закону?

После Спаситељевог Рођења од Дјеве, и после Обрезања, које се по закону савршава осмога дана, када се, како каже еванђелиста Лука, навршише дани за очишћење њихово по закону Мојсејеву, донеше Га у Јерусалим да Га ставе пред Господа, као што је написано у закону Господњем (Лк. 2; 22). Видите ли како је Творац и Господар Закона у свему био послушан Закону? Шта је тиме савршио? Нашу природу је у свему учинио послушном Оцу и тако исцелио нашу непослушност, преобразивши проклетство у благослов. Као што је у Адаму била сва наша природа, тако је и у Христу; и као што смо се кроз Адама, који је настао из земље, сви ми који смо од њега постали, вратили у земљу и били послати у ад, тако смо кроз Адама Који је са Небеса, према речима апостола, сви изнова позвани на небо и удостојени тамошње славе и благодати, иако је то сада прекривено тајном, јер се каже: *Ваш је живот сакривен са Христом у Богу. А кад се јави Христос, живот наш, онда ћете се и ви сви с Њиме јавити у слави* (Кол. 3; 4). Који то „сви“? Реч је о онима који су усиновљени Христу у Духу, и који су на делу показали да су Његова чеда.

Донеше Га – каже – да принесу жртву као што је речено у Закону Господњем: *две грлице или два голубића*. Приношење пара

грлица представљало је целомудреност родитеља, оних који живе по закону брака; а два голубића, који не познају брак, јасно су наговештавала Дјеву и од ове Дјеве рођенога, Који је до краја Девственик.

Након што се на чудесан начин родио, Он је сада био донесен у храм, док је Дух Свети припремио друге, достојније грлице и голубиће. Кога то? Симеона и Ану, јер би они због свог младенаштва (детењег узраста) када је у питању грех оправдано могли да буду названи голубићима или пак грлицама, с обзиром на њихову крајњу целомудреност.

Будући уистину праведан и богобојажљив, Симеон је представљао оруђе Духа Светог и сада је, Њиме покренут, дошао у храм, пожурio им у сусрет и примио у наручје овог Небеског и уједно Земаљског Младенца, приносећи Му, као Богу, химну и прозбу, молећи да се у миру разлучи од свог тела, објављујући свима и тврдећи да је Он (Младенац) Спасоносна Светлост, Која ће да обори невернике и да подигне оне који верују у Њега.

Пророчица Ана, кћи Фануилова, удовица од осамдесет четири године, ревносна у постовима и молитвама, која никада није одлазила из храма, тада је посебно била обузета божанским Духом, заблагодарила је Богу и објавила да је наступило избављење за све који га чекају, а то је овај Младенац.

Такве словесне грлице послао је Дух Свети ради Сретења Христа Који је усходио у храм, и показао нам какви треба да буду они што у себе примају Христа. Осим тога, показао нам је и какве треба да буду жене које, изгубивши мужа, остају без средстава за живот, као и мужевима који изгубе своје супруге. Ова Ана, кћи Фануилова, била је удовица, али и пророчица. Зашто? Зато што је оставила световне и житејске бриге и није одлазила из храма, зато што је живела непорочно, проводећи и дан и ноћ у постовима и бдењима, у молитвама и псалмопојању. Природно је стога што је препознала Господа, Којем је служила свим својим делима, онда када је Он дошао (у храм).

Свети Николај Српски

Да ли је Исус био у Индији?

Само једном у току својих 30 година Господ Исус прекинуо је ћутање. Кад му је било дванаест година, о празнику пасхе у Јерусалиму, Он се нашао у храму међу учитељима и старцима, слушајући ове и постављајући им питања. *И сви који га слушаху дивљаху се Његовом разуму и одговорима.* Три дана тражила га је мајка Његова пресвета Дева Марија са Јосифом, док га најзад нису нашли у храму. *Зашто сте ме тражили, рече им Он? Зар не знате да мени треба у оном бити што је Оца мојега? А они то не разумеше. И сиђе с њима и дође у Назарет, и бијаше им послушан, и напредоваше у премудрости и у расту и у милости код Бога и код људи.*

Нашто овај прекид ћутања Исусова у 12. години, Теодуле? И нашто ова блистава сцена у храму, пред учитељима закона и старцима јеврејским, кад она није имала никакве видне везе са Његовом доцнијом учитељском мисијом? И зашто је то евангелист Лука записао?

Тако је хтео Бог Отац, који је промишљао о Сину Свом Исусу и гледао далеко у будућност. Провидео је Отац небесни, да ће вечни гонитељи и клеветници Сина Његовог раширити лажи о Исусу, да је младост провео у Индији и да се тамо од јога и факира научио мудрости као и вештини да

чини чудеса. Или зар ниси, Теодуле, ви део у огромној клеветничкој литератури против Исуса књиге са насловом: „Исус у Индији“, или „Исус међу јога ма индијским“, или „Исус у Тибету“ и тако редом? Циљ неверника и клеветника, Јудинога кова, сасвим је јасан: доказати да Исус Христос нити је што ново рекао нити је што оригинално учинио, што пре Њега није речено и учињено у Индији. Према томе Он није ни Месија, ни Спаситељ света, ни оваплоћени Бог, но ученик Индије и један од безбројних индијских философа и јога.

Да би се то унапред обеснажило, и да се хришћани не би збунили пред оваквим измишљотинама и клеветама, по Божјем Промислу, јавио се дванаестогодишњи Исус у храму јерусалимском пред јеврејским учитељима и старцима да их све задиви својом мудрошћу. И, опет по Божјем Промислу, ту сцену записао је свети Лука, у свом евангелију. Значи, да је Исус у својој дванаестој години био у Назарету, у роду своме и код куће своје, и да је још тада био mudar премудар, не потребујући никакву Индију да га учи мудрости. Да ли није био у Индији пре тога? То је немисливо. Јер шта би дете испод 12 година чинило у Индији где се у манастире нису примала деца? Уз то још је јасно из описа Лукиног, да је Исус и пре своје 12 године ишао у Јерусалим сваке године са родитељима о празнику Пасхе.

Заиста, није Он имао шта учити у Индији, ни у Египту, ни у Јелади, нити у ма којој земљи, па чак ни у Палестини, својој земној домовини. Него се учио у земљи Ћутања, у души својој, у којој је стално вејао Дух Божји.

И шта би се Он могао научити у Индији? Гле многи од нас знају данас оно што зна Индија, и с тугом осећају да је то недовољно.

Наша мајка Индија нема нас чему научити. Она мора одбацити све басне о боговима, који не могу да спасу ни себе ни људе. Сви богови њени јесу демони, који држе људе у мрежи својих обмана и у оковима своје не милосрдне власти.

Архимандрит Андреј Конанос

О Старцу Пајсију Светогорцу

велико искушење старац Пајсије три дана ништа не би јео, и све време би се молио! Ни мрвицу хлеба не би окусио. И није то радио да би други рекли: „Види ти њега!“, напротив, у његовој аскези је била скривена љубав, он је све то чинио за другог, који се мучио. Тада човек има право да каже Богу: „Господе, ја чиним то ради тога и тога, који је у муци, његово дете очекује операција.“

Да би неко достигао подвиг аскезе, он мора да буде чврст, смирен и човекољубив. Тада постајеш свим људима драг. Постајеш човек који је чврст у борби, јер мораш да извучеш све из себе, не можеш да будеш опуштен и распуштен. Али ту чврстину коју имаш за себе, не усмераваш на друге, већ њима показујеш само своју доброту, љубав, човекољубље и милост. Бог те благословљава и ти осећаш Христа у себи.

Када је старац Пајсије улазио у храм, није седао на црквену клупицу, већ је стајао, прав као свећа, као жртва Богу.

Шта год да радиш, мораш да се повежеш са Христом, то је питање љубави. Ако то схватиш, сам Господ ће ти показати како да изразиш своју љубав. Наш подвиг није за хвалисање, већ за Христа. Он не служи томе да бисмо оборили рекорде, да бисмо најдуже задржали дах. Ми смо повезани са Личношћу.

Када твоје дете схвати зашто се ти подвизаваш, да је разлог томе тај што постоји Христос, Коме ти идеш у сусрет, тада ће твој подвиг за њега бити светионик. Зато је и старац био испуњен толиком љубављу да се он свуда истицао. Старац Тихон га је звао: „Мили Пајсије“, он је био мио, добар, осећало се да он зрачи благодаћу Светога Духа.

Уз помоћ аскезе ми се боримо да подчинимо своје „ја“ Богу, да скрушимо наш егоизам. Морамо да потиснемо своју себичност и страсти зарад нашег Господа. Тада ћемо и ми бити вољени, постаћемо као светитељи: људи су хтели само да их дотакну, загрле, да се изљубе са њима, да буду у њиховој близини и све то мимо воље самих светаца. Колико су они били строги према себи, толико су их људи волели и хтели да буду у њиховом друштву. То је велика тајна.

Ми се обраћамо Богу, Који има личност и име. Тог Бога је волео старац Пајсије. Пошто је он био истински повезан са Њим, Христос је испуњавао његов живот, Христос је у њему изменио све, а заузврат је Пајсије давао све од себе, он је жртвовао своју телесност у пламеној љубави према Богу. Напослетку када је узимао бројаницу, његове молитве су биле чудотворне.

Када је старац Пајсије био у светогорском манастиру Есфигмен, спавао је само по пола сата и то на поду! Да ли се то, Боже мој, уопште и може назвати сном? Зашто на поду, када је мени доступан добар кревет и мека постеља? Но, старац је хтео да се успне на небо, а његов пут достизања Бога је почињао од пода. Коме је дато да разуме те тајне?

Не причам вам све ово, како бисте ви њега буквално опонашали, већ да би схватили какви су људи живели на овој земљи. У коликој мери су озбиљно схватили љубав према Господу. Христос им је дао толики подстицај да су они били спремни да изврше гигантске духовне напоре! Наш дух обузима радост, само док слушамо о њима. А они су уживали у свом духовном труду, као акробата који скаче у висине. И ти говориш себи: „Ах, како он то успева?“ – а њему тај напор причињава задовољство. Тако се свеци, кроз испосништво, приближавају Богу.

Када би се неко разболео или упао у

Из духовне ризнице Светог Игњатија Брјанчанинова

Када човека нарочито узнемиравају помисли против његове воље, то је знак да је на том човеку милост Божја. Нечисти духови завиде таквом човеку и настоје да га смуте. Такве помисли не треба претресати нити обраћати на њих посебну пажњу, јер се тиме повећава сметеност. Неће се наћи срећеност код оних код којих је све у нереду. На сваку смућеност треба одговорити укратко речима: „Ја сам поверио себе вољи Божјој“.

Такође и у молитви свакодневно треба молити Бога да Он испуни на нама Своју свету вољу а затим се утврђивати вером у Бога, без чије воље нам се ништа не може десити.

Сећање на смрт, на суд Божји, на вечне муке добро је. Али када при том долази до безнадежности, унија, очајања, онда треба знати да ту има и примесе бесовске, која се прогања вером. Свето Писмо назива Бога – верним, а човека – лажом. Бог је веран и никако неће лишити спасења човека који жели да се спаси. Такође, таквом човеку неће послати превремену и прерану смрт, него ће му дати све време за припремање. Јачај у вери и предај се вољи Божјој. Милост Божја и благослов Божји да почива на теби.

Заједничко правило за све који се занимају молитвом је: „закључати (затворити) ум у речи молитве“, то јест молити се са пажњом. Што је душа за тело, то је пажња за молитву: без пажње она је мртва, нема никаквог значаја. Треба водити бригу о закључавању ума у речи молитве и приликом мољења молитвом Исусовом, и приликом читања акатиста и осталих молитвословља. Свети Оци саветују да се онај ко жели да напредује у молитви занима наизменично и мољењем молитвом Исусовом и читањем правила. Таква разноврсност олакшава молитвени подвиг и доприноси напредовању. Почетници треба да се занимају молитвом помало, али често, да би одржали склоност ка молитви и љубав према њој и да не би изазвали замор у уму, од кога произлази напуштање молитве.

Када се нађеш сам, моли се унеколико наглас, да би чуо самог себе: то помаже пажњи. На мисли које придлазе, како год оне биле јасне, не треба обраћати никакву пажњу. Ако приликом молитве немаш дужну пажњу, нека те то не смућује. Бог ће даровати пажњу у своје време ономе ко постојаношћу у упражњавању молитве и приморавањем себе на пажљивост докаже да заиста жели да се моли са пажњом. Један Свети је рекао: „Све своје немоћи положио сам на Бога и поверио сам се потпуно Његовој вољи“. И ти говори о себи тако и бићеш спокојан. Благослов Божји и милост Божја да почивају на теби.

Свети Оци, хвалећи молитвено правило и исповедајући његову неопходност, саветују да оно буде умерено, сразмерно снагама, стању духовног напредовања и околностима у којима је човек постављен Промислом Божјим. Суштина испуњавања молитвеног правила је у томе да се оно врши са пажњом. Од пажње дух наш долази до смирења, од смирења се рађа покајање. Да би се правило могло вршити без журбе, оно треба да буде умерено. Свети Оци, веома похваљујући умерено правило, саветују да се оно испуњава без пропуштања.

Свештеник Валерије Духањин

Како говорити са младима о Христу?

Постоји један мисионарски принцип, који је успоставио Светитељ Николај (Касаткин), просветитељ Јапана: «На почетку заволи оне, којима хоћеш да проповедаш о Христу, затим поступи тако да би и они тебе заволели, а потом им говори о Христу». То се фактички односи и на младе. Не можемо их учити о Христу, ако се не односимо лепо према њима, ако их сматрамо за мале штеточине. С почетка треба да научимо да с њима нађемо заједнички језик, да разумемо њихове бриге и интересовања. Треба да будемо своји са њима и да им помогнемо да нађу одговоре на њихова животна питања. И онда када млади почну да нас уважавају и да нас прихватају, тек ће тада наше речи о Христу ући у њихова срца.

Понекад људи указују на чињеницу да се млади према свему односе превише критички. Међутим, то је заправо добра ствар. Горе је кад се све прихвата без размишљања, јер тада постоји опасност да ваше дете упадне у секту. Некритичко размишљање је јако опасно у савременом свету, испуњеном искушењима. Када разум утихне, наше срце може лако бити обмануто да прихвати лаж као истину. Због тога личност, која се развија, мора да прође и кроз период критицизма. За тинејџерски узраст је везано критичко разматрање разних погледа на свет, разних парадигми,

јер тада се код човека развија сопствена мисао.

Имајући то у виду, морамо да будемо спремни да ће у разговору млада особа и сама износити своје ставове и размишљања. Не треба се плашити тога, јер њихови ставови, означавају могућност дијалога. Много је гора ситуација у којој тинејџер одише равнодушношћу и ћутећи, крадом гледа у свој мобилни телефон. Током разговора, родитељи треба да се труде да подстакну живу расправу, како би адолесцент могао да из другог, за њега новог, угла размотри хришћанство. На пример, млади изнад свега воле и цене слободу. Треба им показати, да Црква не спутава људе, већ да им пружа истинску слободу. Црква ослобађа човека од унутрашњих мука. Ако неко у својој души негује зле мисли, злобу, гнев, завист и сујету, како ту може бити слободе? Ако младић крене да пуши, следећи пример оних из виших разреда, има ли ту личне слободе? То је чист конформизам, менталитет стада. Црква нам помаже да разбијемо окове разних зависности, да се оснажимо као личности и да ослободимо душу од њеног терета.

За време пубертета, код тинејџера се јавља интересовање према супротном полу. Стога је важно с њима говорити о љубави и заљубљености, о мушко-женским односима, дотаћи оне теме, које су им најближе.

Управо у пубертету, млада особа трага за личним смислом. Понекад се несвесно ослања на било шта, само да би се његова душа испунила смислом, жели пуноћу живота и радост. То је узраст у којем родитељи, својим примером, могу да покажу како живот без вере нема смисла.

Овде је, пре свега, важна лична искреност, јер се срце увек отвара пред искреношћу. Са тинејџерима можемо разговарати само од срца.

И још један битан савет: избегавајте придиковање и моралисање. Ми не покушавамо да некога научимо како да се правилно понаша, већ делимо са својим дететом оно што нам је најдраже. Православна вера је благо, које може обогатити човека у било ком узрасту.